

Opšte, prečekana im.
Molim i računaju se na temelju
vrijednog članka 30. po dogovoru.

Nomje za predstavite, opšte im.
Molim se zaugostitice, ali poloz
nicom post. Medicinske u Beču
na sestračkoj službi u Puli.

Kod narodne vojske točno os
neti imen, prezime i rođendan
policijskog predstavnika.
Taj list mi vreme ne pridi,
moli te jedu odgovarjivo. U
stvarnosti posao, za koji se
ne može postaviti, može da bude
zadušen. — Medicinska.

Cenzurirani rednik br. 87.849

Tiskarski list br. 30.

Istinti svakog zastupača i politika

• 8. prosinca
Netiskani dopisi se ne vreduju.
Nepotpisani zastupci, a ne
zastupci nezastupci.

Predstavite se potpisnim oblicu:
12 K u obče, 6 K za zastupce, 6 K za
ili K 6 —, oda 3 —, na
pol godine.

Izvješće carstvene vlasti potpisima.
Plaća i vlasti se u Puli.
Po jedini broj stoji 10 k. koju u
Puli, teli izvan liste.
Uredotivo se, zatoči u ulici
Graška br. 5 te prije sticanja
četvrti nezastupci i svakog zastupača
od 11—12 sati poje podac.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom raste naše stvari, a nasilje sva pokvariti“. Naslovna pjesma.

Odgovorni urednik i izdavatelj Štefano Gjivit. — U nakladi tiskara J. Krupović i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Svećenstvo i politika.

Pozivom na razne izjave sv. Stolice i na tumačenja najglasovitijih biskupa katoličke crkve pokazali smo više puta u ovom listu, kako se je katoličkomu svećenstvu često prepričalo s visokih i s najvišeg mesta, da se bave politikom, ili da stupi javno na obranu vjere i crkve proti onim, koji se zauzimaju za lažiliberalna i protuvjerska načela. S toga i naislizimo skoro u svih zakonodavnih tjerih sveta predstavite crkve, njezine ponajbolje naučitelje i zastupnike. U mnogih prosvijeljenih državah imaju crkveni dostojanstvenici po zakonu pravo sjedići u saborih i parlamentih, pa i nebili izabrani kao ostali zastupnici. Od davnih vremena htjeli su zakonodavci imati među svojimi najboljimi savjetnici i pomoćnici zastupnike i predstavnike crkve, osobito njezine visoke dostojanstvenike.

Neprijatelji vjere i katoličkog svećenstva, novovieksi liberalci, a u istinu najveći nasilnici i najluči protivnici prave slobode, gledaju mrko u zakonodavnih tjerih na zastupnike i predstavnike katoličkog svećenstva.

Kod nas u Primorju valja od tog običnitog lažiliberalnog načela učiniti iznimku glede onog diela talijanskog svećenstva, koje se hotice il. nehotice nalazi u službi protivnika vjere i crkve.

Što se tiče slavenskog, hrvatskog i slovenskog svećenstva Primorja u obće, napose pak naše Istre, ono bi se moralio po studu naših narodnih protivnika i po mišljenju židovsko-slobodozidarskih listova posve kaniti ne samo politike, nego dapaće i svakoga javnoga djelovanja. Koli naši narodni dušmeni toli njihova javna glasila zahtijevaju i od crkvenih i svjetskih oblastih, da se djelovanje slavenskog svećenika u Istri posve ograniči na oltar, propoviedaonicu i izpoviedaonicu. Izvan crkve nebi smio biti naš svećenik ni občinarnik, ni gradjanin, ni državljanin — da, ni čovjek! Ali da se razumijemo, to slobodoumn načelo vredi samo za naše svećenstvo. Talijanskomu svećeniku, koji misli i radi u smislu naših liberalaca, tomu je sve prosti i sve dozvoljeno.

Vrlo nam je draga što možemo priobčiti, mnenje uvaženog lista, glasila zagrebačke nadbiskupije, velzaslužnog „Katoličkog Lista“, koji razpravlja u svojem 52. broju od 31./10. na uvdnom mjestu: pod naslovom „U vječi ista pješem“ o tom velevažnom pitanju. Članak taj priobčujemo u cijelosti znajući, da ćemo tim ugoditi našemu mukotrpnom svećenstvu i svim onim, kojim valja često odibijati neopravданe, bezobrazne i brutalne, navale na naše duhovne pastire.

Članak glasi:

„Ne znamo, da li se je toliko nemisla o stvari kojoj kada pisalo i isticalo, bilo javno, bilo privatno, koliko upravo u ovo posljednji nekoliko godina o svećenstvu i o politici.

Protivnici vjere i crkve svom bi si-
lom htjeli, da se svećenstvo ne bavi poli-
tikom, da se tako oni mogu laglje baviti s protuvjerskom i protuckrvenom politikom.
A zaboravljaju kod toga, da dok oni ova-
kav nemisao istiju, dotle sam zakon sve-
ćenikom, kao građanom i državljanom, koji
kao i ostali građani i državljanii nose občinske i državne terete, daje izrčito
pravo, da se i oni mogu i smiju u okviru
zakona baviti politikom, i slobodno sudje-
lovali kod izbora zastupnika u zakono-
davnoj tjeri.

Značajno je, da se ovaki nesmisli-
da je svećenikom natime mjesto jedino na
propoviedaonicu, i ispoviedaonicu i kod
žrtvenika, a ne kod izbora, opetuju upravo
u vrije, kad se radi o izbori.

Ne spada na nas, niti u okvir našeg
lista, politika kao takova. Mi tjeramo ne
politiku običnu, nego politiku našeg lista,

je samovo: U ovako znamenitom mo-
mentu, kakov je ovaj, prije izbora, ili
boje da rečemo, prije glasovanja, svatko
je dužan u savjeti iznajprije dobro svoju
savjeti izpitati, jer tu se radi ni o čem
drugom, nego o dobru i o zлу; a onda,
po nuanču svoje savjeti, i pod okom sa-
moga vječnoga Sudca, pred kojim će jed-
nom bez sumnje svatko i za svoj glas
račun polagati — dužan se je ravnat i
raditi.

Za to, ako svećenik, ili uobič izbornik,

stupnja, to sam nije na čistu, da li kandi-
dat ima sve one vrline, koje treba da
viško riese jednoga narodnoga zastupnika,
da li kandidat možda ne teži u sabor
saino zato, da udovolji svojim osobnim
interesom, jer je možda u materijalnoj ili
moralnoj kakvoj bledi, dužan je izbornik
savjetno to ispitati, te doznav od drugoga,
kakav je u istinu dočini kandidat, i prema
tome se ravnat.

To su temeljne, glavne misli, ili bolje
načela, kojih treba da se kod izbora za-
stupnika svaki svećenik u savjeti drži,
ako ne će da bude u stadi svorne na-
jamnik.

Prema tome niti jedan svećenik sa-
vjetan, ake bez duše nije prešao u službu
protivnika vjere i crkve i domovine, ne
sai. da ne smije sam glasovati za
takova kandidata, koji bi bio protivnik
vjere i crkve, a po tom i domovine, nego
je u savjeti dužan, koliko je u njegovoj
snazi, i koliko mu postoji zakoni do-
puštaju, sve učiniti kod izbornika stada
svoga, da ovakov kandidat ne dodje u
zakonodavno tjeru. Jer ovakov je kandidat
bez sumnje najveća nesreća; ne samo
za vjeru i crkvu i domovinu, nego i u
obje za državu i poredak ljudskog. Za to
se svakomu izborniku, i svećeniku, na-
meće upravo dužnost, ako se čestit kandi-
dat sam ne javi, da takovoga čestitoga
kandidata upravo sam traži, koji se osje-
ća i interes njegove savjetno zastupati.
Dapaće, ovakovoga čestitoga kandidata,
jer za cijelo posvetiti se službi narodnoga,

zastupnika nije ugodan posao, treba upravo
moliti i proći, da primi kandidaturu, te
zastupa obće, dobro domovine. Glasovili
biskup francuzski Guibert, izdavši na svoj
kler u svoje vrije u oči izbora okruž-
nicu, u kojoj daje upute svome kleru, kako
mu se u izborih ravnati, na jednom mjestu
reče dapaće, da je čestit svećenik i ona
dužan glasovati, kada mu nije moguće ni
čestitoga kandidata dobiti, ili skloniti, da
kandidira, a kako? Da si naime svoje
pravo izbora, koje mu po zakonu pripada,
sačuva, on će, jer za cijelo ima u župi,
ih okolicu njegovoj i čestitih muževa, u do-
govoru s istomišljenici, ma ih i neznat
broj bio, glasovali za jednoga od tih
čestitih muževa, makar i unapred znao,
da je njegov glas zaludu. Takov glas,
kaže biskup, nipošto nije zaludu, niti bez
roda. Taki glas je dostojan i častan
prosvjed protiv neistine. Sustegnuti se
pak od glasovanja, znači upravo toliko,
koliko protivnika poduprijeti; jer ovakim
neglasovanjem dolaze gotovo razda proti-
vniku do pobjede; a nije ni da dotičnoga
koj se je sustegnuto od glasovanja častno,
jer pravo i istinu svatko je, na svakom
mjestu: dužan u savjeti odlučno i otvoreno
braniti i zastupati, kao i obratno, dužan
je svojim glasom odlučno ustati protiv
neistine. A to sve za to, jer dobrili loši
izbori, odnosno, dobrili ili nevaljani kandi-
dati, najveća su sreća, ili nesreća po vjeru
crkvi i domovinu. Dapaće, mi bismo
rekli, da o dobrih izborih odnosno vrednih
kandidatih upravo ovisi dobrobit vjere i
crkve i naroda, kao i u obće interesu dom-
ovine, već prema tome, kakov muževi
uzmu u zakonodavnom tielu kormilo u
ruke. Za to je dobro ono, rekao biskup
Ireland na sinodi prošle godine sve-
ćenstvu svomu, a kasnije u javnoj skup-
štini i u istalim katolikom, kad je naglašio,
da sve, i vjera, i domovina, i kuća, i
polja, i vinograd, i obitelj, i djeca, i djeca
djeca, i njihova sreća i nesreća, ovisi od
dobrih ili zlih izbora, od dobrih ili ne-
valjanih zastupnika.

Ne brimimo se dakle, što protivnici
vazda ističu, da svećenstvo nije politika,
da se ono ne smije u politiku mješati.
Tu misao je upravo sadanj sv. Otac pada

Leon XIII. kao i predstavnici njegovi ne
jedanput kao neispravnu istakao i osudio.
Dobrobit vjere i crkve i poredaka ljudskog a
upravo su u tako uzkom vezu s politikom i s izbori, kako su u uzkom vezu svjedo
i sunce, grana i stablo. Katolički biskupi
vazda su ozbiljno shvatili, i shvaćaju po-
litiku i izbore politike, te su vjernikom
svojim, ponukani savještu i interes vjere
i crkve, i upute davali, kako im se vla-
dati za vrije izbora, i kakve muževi im
je birati zakonodavno tjeru. I kad je
ono prošle godine biskup pržki, a ove
godine biskup olomučki na svećenstvo i
stado svoje upravio jednu takvu okružnicu,
dakako da je liberalno novinstvo, protivno
vjeri i crkvi i dobrobiti pravoj domovine,
izboru učinilo protiv okružnice. No tomu
se nije bilo ni čuditi, kao sto to nije ni
odlučnijih biskupa smetalo. Tako ni nas,
opetujemo, neka ne smeta, što se hoće,

Ivečiruću da vam u vremeni dve godine, slijedile su mnoge i težke obaveštajne vesti o Iskormu gibanju". Međutim, u vremenu kada je bilo dobro da se istinito i bezbedno pohvali, neki su se svakako suočavali sa potrebnim poslovima, a neki su se u nekoj tubzi, koju je tiskao Francuz, iz puljaka, okolicu predložio kod sudija Puli, proti nekomu f.N., N., da Španci Tužba glosi naime u izvoru: "Il con venuto iniva debitore dell' importo di C.

Narodno-nepredna stranka u u-susjednoj Goričkoj proglašila je i jurve svoje kandidaté za izvanske občine gradaove i Trgova za predstojeće saborske izbore. Za izvanske občine Tolminskoga kotara kandidira ona Andrija Vrtovac, načelnik i posjednik i Trgova te Oskara Gabročeka, državnoga zastupnika i posjednika itd. Za izvanske občine goričke okolice Antuna Lukara, načelnika i posjednika te Mihovila Zegu, načelnika i posjednika. Za izvanske občine sežanskog kraja Alojzija Streljčja, putujućeg načeljaka i posjednika te dra Dragutina Treo, odvjetnika u Gorici. Za Trgovska Bovec, Kobarić, Tolmin, Kanal Ajdovščina, dra Hinko Tamu, odvjetnika Gorice. U isti će izbori, kotarim po-

Pokrajinske:

Mjesto sudbenog kancelarije u Lošinju. Kod c. kr. kotarskog suda u Maiom Lošinju raspisano je mjesto c. kr. kancelarije sa IX. plat: razredom "Molive", podkrepljene potrebitnim svjedočenstvima; treba poslati predsjedniku c. kr. prizivnog u Tralu do 15. decembra t. g.

Izbori za hrvatski sabor zvrišeni su dne 9. t. m. Kako se moglo predviđati, pobijedila je na čitavoj liniji vladina stranka. Od 88 zastupnika, koje bira narod banovine u svoj sabor u Zagrebu, izabran je 13 opozicionalaca a 75 vladinovaca. Opozicija dolazi u novi sabor vrlo oslabljena. Ona je izgubila 7 il 8 mandata, koje njoj je oteka vladina stranka. Opozicije imaju u saboru jedva toliko zastupnika, da je moći stavljati interpelacije i predloge. Primorski izborni kolari, kao Bakar Delince i Cirkvenice ostali su vjerni opoziciji, dok im je nekoč čvrsto Zagorje palo u vlastino krilo. Vladini listovi slave pobjedu nad opozicijom ili bolje rekucu nad hrvatskim narodom, jer da je ta pobjeda u istinu hrvatska, nebi njoj se zaista veselići na najlijeđi dušmani Niemci, Madjari i Italijani. Sada, nakon poraza opozicije, nebi ujedno umjestno nikakvo predbacićanje, ali amjeriti nam neće nitko pravedan ako nežemo iskre, da prvac hrvatskoga naroda premašo zalaze među narod, da ga ušlaju na milost i nemilost činovničtvu, koje radi bezvistno po višem nalogu i koje neima smisla za slobodu i jedinstvo voga naroda. Mi znamo vrlo dobro što naci priličak odzog, ali svjetstvuju mu načinu neinponira.

Lošinjski raspisano je mjesto c. k. kaocene ista IX. plat razdrom. Njobe podkrepljene potrebitim svjedočstvima, treba poslati predsjedničtu c. k. prizivnog u Tralu do 15. decembra t. g.

Na obranu naših prava. U redovitoj sjednici odbora političkog društva "Edinost" u Trstu od prošle subote zaključeno bilo je odaslati u pitanju hrvatskog i slovenskog sveučilišta slijedeće dvije brzojavke u Beč:

I. Njegovoj preuzivenosti ministru nastave pl. dr. Hartelu u Beču. Političko društvo "Edinost" za Primorje u Trstu pridružuje se podpuno, zahtjevom jugoslavenske mladeži, prihvaćenom dne 8. t. m. u Beču i u Gracu radi ustrojenja jednog jugoslavenskog sveučilišta i radi izjednačenja, naučnih i izpitnih na sveučilištu u Zagrebu sa naukom na čisljenjenski sveučilištih; ujedno izražaju čvrstu podršku našim narodima, da će Vaša preuzivenost ovaj opravdani zahtijev na korist napredka i prosvjetljenja ovoga mačuhinski zaposlavljjenog premda uvjek državi vjernog naroda, Starije prije provesti.

II. Akademicko društvo "Slovenija" u Beču: Radujemo se odlučnomu koraku slavenskih djaka u poslu jugoslavenskog sveučilišta. Vaša uzorna sloga mora im-

Miestne:

Premaknuće. Ministar bogoštovlja nastave promaknuo je više profesora rednijih škola Prinorja (njemacki i talijanski) iz VIII. plateznog razreda, u II. a među njima i "profesora" na ovisnoj državnoj gimnaziji g. Jurja Mäyra.

Danas večer bili će skupština radskoga zastupstva. Među ostalim je na temnom redu — jer su izbori predat — predlog za povlašćenje primoska poštu za bunar u Kavranu, predlog, dili Sisa i vodom izkopanje zdenca predlog o risanju aceste ulice državni

Predlog o izdajanju ceste i ciscenje ovijenaca na Prementuri. Budu li predviđeni primljeni, bili će dobra korišćenja edju nasim kmeti, a kad prodaju izori, neće bili ništa od svega. To saka si zapamti naši kmeti iz okoline. Na nevnom redu: podstotkom 9. ješi i predlog za prinos k trošku od strane občine dva pomoćnika i jednoga pisara kod upnog a uruđa u Puli. Znatnečini smo, kako dolazi zastupavši do "prinosa" za pisaara u župnom uredu? Da li je župni

red tak, sironjisan, da nije kada uzdraviti jednoga pisarice ili se pako - želati u župnom uredu, pouzdanika, magistrata? Dalje cijemo, da se zeli imati i odupirati svećenike. Ti rdeće, koji su ospodajuće stanci ordene, ne smiju! Ali, Damjan je bio priključak, te je još uvek je očekivao skupštini Bratovčadine

ako u III. plaća 16. for. poreza, ima ga uvršteni u listu gradskih izbornika, te niskamb. Ovo sledi takođe poalogiji iz onoga, što je u 4. alinei § 16. kojem glasuje onđe, gdje stanuje, te članiku IV. zemaljskog zakona za laturu 20. maja 1870. Z. Z. L. br. 32. dužan svaki da glasuje u svojoj poreznoj sini.

osobnosti sve što je potrebno za procvat svoga zavičaja. Op. Ured.)

Nasim trgovcem se vinom i krčmarom do znanja: Iz Pazina pišu nam, da je tamоšnje „Gospodarsko društvo“ pripravno posredovali između vinogradara i trgovaca sa vinom ili „krčmara“ u poslu prodaje. Ali kupuje vina. U družbenom uredu kod predsjednika g. dr. Simuna

Šter Pollico Benza-ti za slobodnu
rnaricu. Taljanske novine kuju u
ezde tog "spasitelja" istarskih kmetova,
mu napredak našega kmeta leži na srcu,
i tovarni batina. Nu posto je izabran
zastupnika, da mu se ne čini krivica
govaraajući mu, da lovi muhe po parla-
mentu, moralno se je baciti u svjet, bom-
bi, koja će ga oryjelati pred njegovimi
aci i sumisiljenici.

Taj "prijatelj" hrvatskoga naroda uputovao je kvarnarske otvore, tako u "lajl" novine, — da se slusa želje pojedinih stanovnika iz "lajl" iznesu pred sramenat, koji jedva jedvice čeka da ih uazi, jer drugog počela neima.

Radi toga užidju taliji, novine svoga ljenika i deveto nebo, znaјuć ho do- da će naskoro u parlamentu grmili, da se ministri i ostali zastupnici čudom diti, kako je ta „slobodnom voljom“ izabrani zastupnik „prvi“ došao to, da se te žele i zahtjeve pobere i ed parlament donese, a talijanske će

da novine odnosne zakone nazvati:
— Felice — Bennatičevi zakoni.
Ironija!

Bennati hoće da predlaže nješto, što
već sto i sto puta predlagali i zagovara-
li hrvatski zaštitnici Dalmacije i Istre,
če da pokazi svoju djelatnost, a kad
mo nemaju gradiva — pa uđi po bubenju,
kombinaciju godišnje i godišnje drugi udaju.
O blaženju Felicelu! Ako zbilja nema
ugog gradiva i smisla da pomogne svo-
jim braćem, onda može slobodno kazati,
nam u Istri ništa nešali, da smo svi
priči i blaženji.

Odšta onim našim ljudem, koji
lanjske godine od hjesomućih En-
gez bili potjerani iz Afrike i morali tamo
staviti sve ono, što si bijahu velikim
ljudom zasluzili, reč bi da je osigurana,
natočim biti ovo pozato, da je zastupnik
of. Spinčić u tvrhu kod žadnjeg
sjeđanja car, višeći interpelirao i zam-
isljava vladu, da se zauzmee kod engleske
vlasti za te naše ljudi i kako čitamo u
novinah, nogodila se je austrijska vlasta,
na englezkom, usled česa se je poslednja
zovezala prema prvoj na odštetu za nje-
ne podanike od 15 hiljada lira sterlina.

Kako vidimo, gornja interpretacija na-
g zastupnike imala je uspjeha i mi se
adamo, da će svim onim našim Primor-
in, koji su bili primoran zapustiti
transval, biti bar donjekle nadoknađena
naša šteta, koju su uslijed tog izgona pre-
pjeli.

Iz Dobrinja javljuju, da je tamo
strojena brojavnja postaja i sa danom
10. t. mј. otvorenom proglašena. Prepo-
nje odsutnim radnikom, da u vlastitoj
poslošći kod sastavljanja brojavnih vesti
zbogito u točnosti naslova oprezni budu.
nek nitko ne žali napisati par riječi više i
imena i prezimena, kojih imade ov-
je mnoga sličnih, nавesti još otčinstevo,
adime i selo. Ovakvo svatko, sjeguran
može biti, da će brojavka naslovnikenu
bez pobežkoča uručena biti i svoj cilj po-
signati.

Ovih dana je u Dobritju obavljen i
vretnjene izbor načelnika, te je izabran
Niko Crvić. Veselo pozdravljamo, nje-
ovo imenovanje, želeći, da bude uvek
dvažan u obavljanju svoje načelničke
dužnosti i postojan na braniku narodnih prava.

(Gosp. dopisnik pise nadalje i o potrobi sposobnoga tajnika za dobrinjsku béninu, što izpušćamo uvjereni, da će tajnošnji rodoljubi poduzeti bez obzira na

obnosti sve što je potrebno za procvat
oga zavijaja. Op. Ured.)

Našim trgovcima se vinom i krcarom do znanja: Iz Pazina pišu nam, je tamоšnje "Gospodarsko društvo" pravno posredovati između vinogradara Irgovaca sa vinom ili krcnaru u poslu odaje ili kupuje vina. U družbenom edu kod predsjednika g. dr. Simuna urelića potražiti valja prenesti, gdje može dobiti dobro i nepokvareno vino umjerene cijene!

Iz Tinjana na pišu nam: Naše vino, sivo crno, sada je već okuhano i može zatvorenio raspisljati. Molimo Vas, da vite u "Našoj Slogi", da se mogu nasača iz Kranjske i drugudu sada slobodno praliti u Tinjan po dobro, naravno, osobi crno vino, i to na g. župnika Š. Desetčića i načelnika g. Š. Defara te trgovca Ivana Defara. U Sv. Petru u Sumi to na g. župnika Liaerata Slokovića, a Kringi na občinske savjetnike Antona Šeferdin pok. Marka i Simuna Prenehanu, koji će kupovce bez dvojbe uputiti dobro i biti jim u svacem na ruku.

Iz Krkuna u javljaju nam, da je tajnošnje bijelo i crno vino ove godine vrlo dobro i preporučaju se trgovcima iz Kranjske i iz Hrvatske. Sa postaje Čepljević u kratak čas dodju u krkunška seljani i u Vlahi, gdje mogu biti u svemu osteno upućeni.

Izbor fiducijsara za občinu Humak (Imag) obaviti će se u subotu dan 16. mja. u selu Lovrečica ili sv. Lovreč. Izabrat će se imadu 5 fiducijsara.

Nasim izbornikom preporucamo, da
listave listu i da sví složno za nju gla-
siju. Izbornu će listu dobiti na občini,
koju tamo nedaju prepisati, dobiti će
i na kapelaniju u Poreču. Iz te liste
seka iz dvanadzeti 5 svojih poštenih kmetova i
da dan izbora neka svi kao jedan muž
ne glasuju.

Godišnju glavnu skupštinu po-
ružnice sv. Cirila i Metoda u Zrenju
obdržavati će u nedjelju dne 17. t. m. u
uči g: Dinka Tončića-Cekina, selo Čab-
rlija, na što upozorjujemo sve članove te
ilizije i dalnje prijatelje.

Iz občine Oprtalj pišu nam 10.
mj. Neznam, da li od zapoviedi ili od
Irah groze nam se krunjeli i prodanci,
ta mi ne možemo predobiti kod predsto-
jećih izbora za zemaljski sabor kod izbora
delegatova u vlasti i predstavnicima
izabranih u vlasti za našu občinu. Ta prodamo
slago pripovjeda na puna usta, da dok
je zemaljski odbor ili junta u talijanskih
rukama, dotle neće naš posteni izvanjski
put predobiti krunjelu, sarenjaku, podpre-
majuću u talijansku. Prodamo se brilo na-

ica i talijanaca. Prodanci se naveli na dalje, da imaju oni u rukah skare i sukno da će nam krojiti po miloj volji. Mi namo sve to, ali ako njima bude pregleđala prste cesarska vlada, onda mogu biti stalni, da im prevare i sleparije neće paljati. Naši talijanski mogu slaviti pobjede jedino tada, 'ako mi pusli kapetanat u Poreču' radišto i kako hoće. Inače oni su veli 'siromasi'. Bez pomoći političke oblasti nemogu ništa. I kod zadnjih izbora iducijara u našoj občini - nebi bili nikada potređibili, da im se nije iz Poreča poslao.

noglo. Neka straže dake slobodno, ali jedno valja da priznaju; da im je obećana pomoć od kapetana, jer inače je prevara njihova; hvala. Ako budu oblasti utjele, da se vrši zakon, vidili čemo kako će poći sa talijanskom pobedom.

Hvale se nadalje prodanci, da je onih dana doznačio, zemaljski otor 700 kruna i gradnju puta iz Zrenja na sv. Stjepan. To znači ta milost sada pred izbori, znadu djeca. To je liepak za one lude i bestaste naše lude, koji misle, da nam to gospoda i svoga žepa davaju, dočim je

Narodnim protivnikom imala bi ponocni ova put i glasovita "Cassa rulal'e", koja daje novce ljudem koliko koji hoće. To je moguće, ali ta "Cassa" ne pitati svoje novce prije ili posle na-

trag, a nebudu li novaca, poći će posjedi ili kmećine pod bubanj. Novac je lako posudit, ali je težko vratiš, a mi znamo dobro, da nam talijanska gospoda nedaju ništa badava. Gospoda zahtjevaju obično svoj kapital i debele interese, a tako će biti i sada. Nijedan pametan kmet neće im poći na vergun.

Nesreća na moru. Dne 4. t. m. odputila se je iz riečke luke obična prevozna ladja (traget) put Omišju na otoku Krku. Na ladji bijahu tri mornara i jedna 30-godišnja ženska, imenom Pindulic Margarita, koja je došla na Rieku po poslu. Kad je ladja dospiela naproti Martićevi prevrnuju iznenada vjetar. Mužkarci uhvatili se za prevrnjenu ladju dočim je nestalo ženske. Nesretnim mornarskim priškoci na pomoć parobrodi poduzetničva luka radnja. Na mjestu nesreće uzalud traže žensku, koju nadjoše kasnije u ladji mrtvu. Ona se je sirota stisla u ladju i ondje je našla prernu smrt. Viečni njoj pokoj!

Iz drugih krajeva:

Počastna sablja. Francezki izsluženi i odlikovani vojnici podarići će ruskom caru Nikoli II. počastnu sablju izvanredne krasote i velike cene na usponu njegovog poslednjeg boravka u Francezkoj. Ta sablja biti će pravo remek-djelo zlatarske umjetnosti a stojati će 12.000 francaka. Posebno odaslanstvo izsluženih vojnika predati će caru Nikoli tu počastnu sablju.

Riedak stolnjak za oltar. Crkva sv. Frides-wide u Londonu dobila je na dar nedavno jedan dragocjeni stolnjak za oltar, kakva neima stalno nijedna crkva na svetu. Taj je stolnjak tri metra dug a metar i 10 cm. širok; darova ga je ovoj crkvi neki bogati župljani. Zaovimivo je na tom stolnjaku, što u njem nema ni traga platnu, nego je sva satkan od najfinijih vlasa. Ima pomiesanih crnila, bielih, plavih i smeđih vlasa, a rub sastoji od crveno-plave kose. Taj materijal je umjetnički poredan i prelivaju se, osobito u svjetlu sveća, čineći originalnu i skladnu cjelinu. Izradio ga je vješt vlasuljar, koji mu je posvetio više od deset godina svog života. Dobio je kao nagradu za svoj trud 44.000 maraka.

Izgorjeli konji. Dne 3. t. m. noću upalio se je nedaleko karlovačke postaje jedan željeznički vagun u kojem bijahu konji, nabavljeni od englezkih agenata za južnu Afriku. U plamenih zahvatilo je pet konja.

Ruska trgovina. O bogatej trgovini Rusije vadimo iz Petrogradskog obrtničkog lista sljedeće podatke: Iz Rusije izvezlo se u prvoj polovici tek. godine trgovačke robe za 318,902.000 rubala; prošle godine u istom razdoblju izvezlo se je za 285,396.000 rubala. Ovaj prirast u izvozu odpada u prvom redu na gospodarske proizvode i na petrolej. Uvezlo se je u Rusiju, tečajem prve polovice ove godine za 265,845.000 rubala napravom 280,346.000 od god. 1900.

Njemačka dovezla je svoje trgovačke robe u Rusiju, u tom razdoblju za 102,230.000 rubala, a iz Rusije izvezlo se za 86,195.000 rubala robe. Njemačka uvaža najviše svoje trgovine u Rusiju.

Radi toga kaže spomenuti list, da se Rusija neplaši carinarskog cienika Njemačke, jer da će ona lakše naći prodaju svojim poljodjelskim proizvodom vani, nego i Njemačka svojim obrtničkim radnjama.

Put okolo zemlje. Iz Petrograda javljaju, da će veliki knez Boris Vladimirovič nastupiti polovicom ovoga mjeseca put okolo zemlje, te da će zajedno sa svojim bratom Cirilom stići u Egipat, od kuda će oba velika kneza odploviti na oklopnički „Peresvjet“ u Kolombo. Po tom će veliki knez Boris obići Indiju, dočim će veliki knez Ciril poći na godinu dana k iztočno-azijskom brodovlju.

Silna pokvarenost u Italiji. Uz glad i nevolju, koju trpe niži slojevi pueransta Italije, cvate u toj obecanoj zemlji u boljih krugovih najveća pokvarenost. Tamo su na dnevnom redu, prevare u novčanim zavodima i dugotrajni procesi, ne samo proti privatnim osobam, nego i proti dinovnikom raznih strukah, koji podciniše svakojakih zloroba. Sada javljaju iz Rima o silnih zlorobah, što ih je svojom iztragom ustanovio vladin povjerenik Sarredo, koji je bio odspisan u Napulju povodom lanjskih senzacionalnih otkrića u listu „Avanti“. Senator Sarredo podnudio je vladu izvještaj, koji otkriva velike zlorobe i nepodobstine, koje su se u zadnje vieme u Napulju zbivale.

Dokazao je, da je cica magistratske uprave stajala u službi Camorre. Prijašnji gradski načelnik, vojvoda Sormonte, bio je u vezi s vodjama Camorre, sa savjetnicima Casale i Aliberti. Karakteristično je, da je među svekolikim činovničkim osobljjem samo 28 činovnika, koji se predzivotom bez ljage pohvaliti mogu. Pri izdavanju javnih radnja odučivalo je mito. Tko je mogao više dati, dobio je radnju. Dva uvažavana napuljska lista, „Don Marci“ i „Matin“ također su razkrinkana. Najsenzacionalniji, i ujedno najzalostniji, dio izvještaja je onaj, koji otkriva Matildu Serao, glasovitu spisateljicu, diku talijanske literature, da je ona učestvovala u nepodobstinstvima grada Napulja. Matilda Serao je naime supruga uredniku lista „Maitino“, Scarfogliu, a ujedno i glavna suradnica tog lista. Otkriva se, da je zlorabila novinarski položaj i ugled, te posredovala za gotov novac različitim sumnjuvima osobam, namještene u javnoj službi. To je po gotovo žatostno, kad se uvaži, da je ona svojim romanom stekla znamenit imetak.

Filijalka C. K. PRV. ASTR. KREDITNOGA ZAVODA za trgovinu i obrt u Trstu

prima:

Uplate u krunama

za predobjavom od 4 dana po 2 $\frac{1}{2}$ %
U pismu na ime sa pred. od 4 dana po 2 $\frac{1}{2}$ %
" " " " " " 3 $\frac{1}{2}$ %
" " " " " " 3%
U napoleonu na pismu sa pred. od 30 d. po 2 $\frac{1}{2}$ %
" " " " " " 3 m. 2 $\frac{1}{2}$ %
" " " " " " 6 " 2 $\frac{1}{2}$ %

Okružni odjel u krunama
razpoloživ smjesta, 2 $\frac{1}{2}$ % na svaku svetu.

Krone i napoleoni u tekućem računu.
Uvjeti se sklapaju prigodice već prema roku predobjave.

Izdaje doznačnice

za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove var, Rieku, Lavov, Prag, Reichsberg, Tropau, kao također za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradac, Sibin, Imotski, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Saix i Solnograd bez troška.

Bavi se kupnjom i prodajom divisa, novca i vrijednostnih papira.

Prima uplate odrezačka, izvučenih, vrijednosti kano i uplate svake vrste.

Daje predujmove na Warrants i vrijednosti uz najumjetnije uvjetne. Predujmove otvara na dokumente za London, Pariz, Berlin i druge trgovce po vrlo umjetnijim uvjetima.

Kreditna pisma izdaje za kojegod. trg.

Uložci u potranu.

Primaju se u potranu vrijednostni papiri, zlatni i srebrni novac i bankovi papiri. Uvjeti se mogu doznačiti obrativ se na blagajnu zavoda.

Mjenbenje naputnica.

Blagajna zavoda izplaćuju mjenbenje naputnice talijanske banke u talijanski firmama ili u krunama po danjem tečaju.

Tret, 1. kolovoza 1900.

Restauracija ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje

preporuča se

p. n. občinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajući uviek najtočniju postugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i kriptka vina. Dobiju se također de-sertna vina, likeri i slăstice.

Stalna izložba počjut i ogrijuta iz majolike i porcelana: najlepše izvršenih po tvrđakoj cioni, kao također sva-ko vrstnih stonjih ogrijuta (Sparkler) i opko (Quadrelli) za pre-zidavanje.

Preuzimaju svakovrstne slike i fotografije koje prenosa na porcelan za prigodne darove ili uspomene na grobovih.

Josip Potočnik

Via Barbacani 5 — POLA — Via Barbacani 5
skladište glijonih peći, stonjaka i kada za kuhanje.

Najnoviji pokrovi za dimnike (sistem Betz).

Najbolji, najjednostavniji i najeffektniji usisavač dima!

Pokrovi za dimnike Delzovog sistema uporabljaju se najboljim uspjehom u svih veličinama za dimnike pri-vatnih kuća, škola, bol-nica, tvornica, javnih prostorija, i to:

a) kod novogradje-vina na mjesto do-zadanjih pokrova, ako se želi imati dobro ogrijiste;

b) kod slabo pri-ređenih ogrijista za pos-pješenje propušta i za pričenje suzbinjajima;

c) za prozračbu i ja-čanje promjene zraka, odnosno kao najbolji z-klapac prozračnih pri-prava.

Cijenke salje besplatno i frane inklijativi gra-ditelj ogrijista i dimnika

JOSIP POTOČNIK
POLA

Rodoljubi!

Kupujte samo Cirilo-Metodijske žigice!

Objava!

Obični Svetomartinski sajam biti će ove godine u Hubedu u ponedjeljak po Sv. Martinu, t. j. dne 18. novembra 1901.

Pripravljen jest poseban prostor za drobno blago i živinu po propisu novog zakona.

Občinska uprava u Hubedu

dne 30. oktobra 1901.

Seoski predstojnik:
Anton Roj.

Prvi čaj sa „Učke-Gore“

Izvrstni domaći liker proti

influenci, kašliju, nahladu i hrapavosti, protiprsnom kataru ili promuklosti grla.

Cijena 50 para.

Glavno skladište:

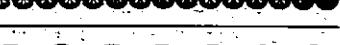
Ljekarnia L. Ghersetich,
Volosko — Istra.

Dobiva se u svakoj Ljekarnici.

Objed i večera

sa $\frac{1}{2}$ litre vina

dobije se u restoranaciji „Stadt Pola“ (u kući Čitomice) za samo 8 kuna nedjeljne.

Prva slovenska skladište pokućstva

Antona Černigoj

Trest

Via di Piazza vecchia 1, u kući Mareni,

polučnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu-Trstu.

Tvornica sa strojnjim obratom

Svaka je konkurenca nemoguća jer je pokućstvo iz prve ruke.

